

RAQAMLI DAVRDA TA'LIMNING ROLI: "RAQAMLI MAHALLIY TUB AHOLI" DAN "RAQAMLI FUQAROLAR"GACHA

Sadullayeva Matlyuba Axrorovna
matlyuba2002@yahoo.com
Buxoro innovatsion tibbiyot institute

Annotatsiya. Maqola jamiyat taraqqiyotining hozirgi bosqichida ta'lim tizimini raqamlashtirish muammosiga bag'ishlangan va ta'limni raqamlashtirishning afzalliklari va uning ayrim kamchiliklariga e'tibor qaratilgan.

Kalit so'zlar: raqamlashtirish, ta'lim, axborotlashtirish, axborot texnologiyalari, raqamli texnologiyalar.

Raqamli inqilob hayotimizning turli jabhalarida, jumladan, ta'lim sohasida ham muhim o'zgarishlarga olib keldi. Raqamli texnologiyalar va internetning keng tarqalishi bilan ta'lim har qachongidan ham qulayroq va qulayroq bo'ldi. Ushbu tezisda biz raqamli inqilobning ta'limga ta'siri va u o'rganish uslubimizni qanday o'zgartirganini muhokama qilamiz.

21-asr kelajak uchun ko'nikma va malakalarni, ayniqsa ijodkorlik, tanqidiy fikrlash, hamkorlik va muloqotni rivojlantiruvchi va Yevropaning iqtisodiy innovatsiyalar, o'sish va mehnat bozorlarining moslashuvi va jamiyat ehtiyojlariga javob beradigan ta'lim tizimlariga muhtoj. Raqamli texnologiyalar ushbu yangi muammolarni hal qilish uchun ta'limni to'ldirish, boyitish va o'zgartirish uchun misli ko'rilmagan imkoniyatlarni taqdim etadi. Bundan tashqari, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) ta'limdan adolatli va inklyuziv foydalanishni osonlashtirish, ta'limdagi tafovutlarni bartaraf etish, o'qituvchilar va ularning kasbi uchun yangi istiqbollarni ochish, ta'lim sifati va mazmunini oshirish, ta'lim boshqaruvini takomillashtirishning asosiy vositasi hisoblanadi.

Aloqa texnologiyasidagi yutuqlar virtual sinflar va hamkorlik vositalariga yo'l ochdi. Video konferentsiya orqali talabalar va o'qituvchilar real vaqt rejimida o'zaro aloqada bo'lishlari, mazmunli muhokamalarga yordam berishlari va faol

o'rganishni rag'batlantirishlari mumkin. Umumiy hujjatlar va loyihalarni boshqarish platformalari kabi hamkorlik vositalari talabalarga masofadan turib birgalikda ishlash imkonini beradi, jamoada ishlash ko'nikmalarini oshiradi va ularni raqamli ish joyiga tayyorlaydi. Ushbu virtual o'quv muhitlari talabalar va o'qituvchilar o'rtasida ko'proq ishtirok etish, hamkorlik va bilim almashishni osonlashtiradi.

Raqamli asr ta'lim tajribasini individual ehtiyoj va imtiyozlarga moslashtira oladigan moslashuvchan texnologiyalarni keltirib chiqardi. Mashinani o'rganish algoritmlari va sun'iy intellekt algoritmlari kuchli va zaif tomonlarini aniqlash uchun o'quvchilar ma'lumotlarini tahlil qilib, shaxsiylashtirilgan o'rganish yo'llarini yaratishga imkon beradi. Moslashuvchan ta'lim platformalari o'quvchilar taraqqiyotini optimallashtirish uchun tarkibni, tezligini va baholash usullarini sozlashi mumkin. Ushbu individual yondashuv ta'lim natijalarini maksimal darajada oshiradi, eslab qolish darajasini yaxshilaydi va talabalarga o'z ta'limini egallashga imkon beradi.

Mahalliy ta'lim tizimida raqamlashtirishni rivojlantirishning yaqin istiqbollari uchta belgilovchi yo'nalishni o'z ichiga oladi: birinchidan, ta'lim muassasalarini ta'lim resurslaridan foydalanishni ta'minlaydigan yuqori sifatli dasturiy ta'minot va axborot tizimlari bilan jihozlash; ikkinchidan, bu talaba va professor-o'qituvchilarning bilvosita o'zaro hamkorligini nazarda tutuvchi axborot (masofaviy) texnologiyalarni joriy etish; uchinchidan, ta'lim faoliyatini tashkil etish va o'quvchilar va o'qituvchilarning onlayn o'zaro hamkorligini ta'minlaydigan onlayn ta'lim (e-learning). Albatta, raqamlashtirishning rivojlanishi o'qituvchi va talabalarga qo'yiladigan talablarni o'zgartirib, yangi tashkiliy ta'lim tuzilmalarini shakllantirishni rag'batlantiradi. Raqamli ta'lim formatlarini joriy etish, shuningdek, ta'lim arxitekturasida murakkab o'zgarishlarni, o'qitishning odatiy shakllari va usullarida muqarrar o'zgarishlarni nazarda tutadi.

Bugungi kunda o'qituvchining roli o'zgarib bormoqda: asrlar davomida ushbu kasbga xos bo'lgan kompetentsiyalarga yangilari qo'shilmogda. Axborotning mavjudligi va miqdori doimiy ravishda o'sib bormoqda va u bilan ishlay olish juda

muhimdir. Bundan tashqari, "yumshoq" ko'nikmalarni rivojlantirish dolzarb bo'lib bormoqda. Internet va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining mavjudligi aholi hayotining barcha sohalarini raqamlashtirish tezligiga ta'sir etuvchi muhim omil hisoblanadi. O'zbekiston Prezidenti Sh.Mirziyoyev o'z Murojaatnomasida ta'kidlaganidek: "Ta'lim tizimining barcha bosqichlarida zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etish zarur". Bunda barcha shahar va viloyat markazlari, barcha qishloq va mahallalarni yuqori tezlikdagi internet tarmog'iga ulash ishlarini tezroq yakunlash muhim jihat bo'lishi kerak.

Aytilganlardan shunday xulosa qilishimiz mumkin: mahalliy oliy ta'limni modernizatsiya qilish muqarrar, u zamon bilan hamnafas bo'lib bormoqda, ammo innovatsiyalar xavfini hisobga olish va o'zini isbotlagan an'anaviy ta'lim texnologiyalaridan voz kechmaslik zarur. samaradorlik. O'zbekistonda samarali ta'lim muhitini shakllantirishda innovatsion texnologiyalarning muhim o'rnini yaqqol ko'rinib turibdi, chunki ulardan foydalanish bilimlarni o'zlashtirish darajasini oshirish, o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish, nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llashga tayyorligini rivojlantirish va mustaqil fikrlash. Bundan kelib chiqib aytishimiz mumkinki, ta'lim faoliyatida innovatsion texnologiyalardan foydalanish yuqori malakali mutaxassislar tayyorlashning zaruriy shartidir. Shu bilan birga, innovatsion texnologiyalardan foydalanish jarayonida jamiyat uchun yangi xavf-xatarlar yuzaga kelishini unutmazlik kerak. Albatta, zamonaviy ta'lim muhitini amaliy o'zgartirishda ilmiy tahlil va mavjud tajriba bilan taqdim etilgan ularning o'ziga xosligini hisobga olish kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh. Message from the President of the Republic of Uzbekistan to the Oliy Majlis dated January 25, 2020/ -

<https://uza.uz/ru/posts/poslanieprezidenta-respubliki-uzbekistan-shavkata-mirziyeev-25-01-2020>

2. Цифровизация и ее место в современном мире/

<https://www.gd.ru/articles/10334-tsifrovizatsiya>

3. Farhodjonova N. F. MODERNIZATION AND GLOBALIZATION AS HISTORICAL STAGES OF HUMAN INTEGRATION //Теория и практика современной науки. – 2018. – №. 3. – С. 16-19.
4. Numonjonov S. D. Innovative methods of professional training //ISJ Theoretical & Applied Science, 01 (81). – 2020. – С. 747-750.